

AAN:

1. Raad van Bestuur NPO, t.a.v. Shula Rijxman, Martijn van Dam en Paul Doop
2. Ministerie van OCW, t.a.v. demissionair minister dhr. Arie Slob;
CC: mw. Barbera Wolfensberger, Directeur-Generaal Cultuur & Media
dhr. Youssef Louakili, Directeur Media en Creatieve Industrie;
3. In afschrift aan het Nederlands Filmfonds, NAPA, Netwerk Scenarioschrijvers, NPO, NPO-fonds, Eefje Blankenvoort, Bobby Boermans, Robert Alberdingk Thijm

Amsterdam, 19 oktober 2021

Geachte leden Raad van bestuur van de NPO, hooggeachte heer Slob,

Namens de Dutch Directors Guild willen wij onze bezorgdheid uitspreken over het voornemen tot afschaffing van het NPO-fonds. We begrijpen dat er naar aanleiding van aanbevelingen voor meer efficiëntie en doelmatigheid bij de NPO, voorgesteld door de Algemene Rekenkamer, gekeken wordt of het NPO-fonds geïntegreerd kan worden in het totale genrebeleid van de NPO. Het zal u niet ontgaan zijn, dat de mogelijke afschaffing van het NPO-fonds binnen de sector voor de nodige onrust heeft gezorgd.

Het NPO-fonds is in twee opzichten uniek. In de eerste plaats omdat het NPO-fonds zich de afgelopen vijf jaar heeft bewezen als belangrijke aanjager en stimulator van kwaliteitsproducties, vernieuwing en talentontwikkeling. Het verdwijnen van het NPO-fonds zou betekenen dat een kapitaal aan ervaring en kunde in het selecteren en stimuleren van spraakmakende en toonaangevende producties onherroepelijk zou worden vernietigd.

In de tweede plaats is het NPO-fonds uniek, omdat het een van de laatste organen is waarin onafhankelijke makers binnen de NPO een stem hebben en de commissies op onafhankelijke wijze projecten beoordelen en budgetten toekennen. Werkelijke onafhankelijkheid wil zeggen dat het NPO-fonds geen deel is van omroepbeleid, formats, timeslots en kijkcijfer- of doelgroep overwegingen.

Het NPO-fonds biedt beginnende en gevestigde makers een mogelijkheid hun oorspronkelijke ideeën uit te werken en te realiseren. Een van de vele prachtige voorbeelden is de serie *I.M.* van regisseur Michiel van Erp, geschreven door Hugo Heinen. Hoofdrolspeler Ramsey Nasr heeft er inmiddels een *Gouden Kalf* voor gekregen, Heinen een *Zilveren Krulstaart* en de serie is genomineerd voor een *Prix d'Europe*. Op het afgelopen *Gouden Kalveren Gala* werden er vijf kalveren uitgereikt aan NPO-fonds producties. Zonder de visie en steun van het NPO-fonds zou *I.M.* nooit gemaakt zijn.

Het Nederlandse publiek heeft recht op kwaliteit en vraagt in toenemende mate om producties die buiten de geijkte paden treden. Om op dit punt de boot niet te missen zal de NPO hoogwaardige en spraakmakende producties moeten blijven maken. Het NPO-fonds, met zijn jarenlange expertise en commissies samengesteld uit onafhankelijke makers, heeft bewezen hiertoe het perfecte instrument te zijn.

Onze grote vraag bij het voornemen van de NPO is: voor welk probleem is dit een oplossing? De NPO zegt dat ze willen beantwoorden aan de vraag naar efficiëntie en doelgerichtheid. Maar als dat voorop staat rijst de vraag of onderzocht is of het NPO-fonds zelf al dan niet effectief en doelgericht haar opdracht voor het stimuleren van hoogwaardige producties vervult?

Wat is precies de efficiëntie die beoogd wordt, en zijn efficiëntie en doelgerichtheid wel het werkelijke doel van de plannen? Wij vrezen dat, onder het mom van efficiëntie en doelgerichtheid, overwogen wordt om de taken en verantwoordelijkheden van het NPO-fonds over te dragen aan de genrecoördinatoren en netmanagers waardoor de eerdergenoemde, in onze ogen uiterst belangrijke onafhankelijkheid verdwijnt. Kwalitatieve toetsing komt zo in handen van een klein groepje mensen die vanuit hun functie ook altijd andere belangen mee moeten wegen. De door u genoemde inefficiëntie wordt wellicht eerder veroorzaakt door het spanningsveld tussen omroepen en NPO, waarvan onafhankelijke makers en producenten steeds meer de dupe worden.

De DDG en met haar vele partijen in de sector heeft een angstig voorgevoel dat wanneer het fonds opgeheven wordt en er een alternatief komt dat beheerd wordt door de genrecoördinatoren en netmanagers, producties als *I.M.* en met haar vele anderen, in het geheel niet meer gemaakt zullen worden omdat ze niet in het genrebeleid passen. De documentaire one-off's, die juist voor impact, talentontwikkeling en innovatie belangrijk zijn, worden voornamelijk door middel van het NPO-fonds gefinancierd en zullen in de nieuwe plannen hoogstwaarschijnlijk grotendeels verdwijnen of door documentaireseries vervangen worden. Veel succesvolle verhalende podcasts worden door het NPO-fonds gefinancierd en ook daar is de vrees dat vernieuwende podcasts niet meer gemaakt zullen worden.

De signalen die wij opvangen uit de sector onderschrijven allemaal onze grote bezorgdheid. Het NPO-fonds is immers een fonds dat onafhankelijk beslissingen neemt tot financiering van bijzondere projecten. Het is die onafhankelijkheid die een groot goed is en ten koste van alles bewaard moet blijven. De DDG is met alle relevante partijen in de sector in overleg over uw plannen en gekeken wordt hoe we gezamenlijk kunnen optreden. We brengen graag in herinnering dat demissionair minister Slob op 12 juli 2021 nog gezegd heeft: "de rol van het NPO-fonds is cruciaal, met name vanwege de goede afstemming met de onafhankelijke producenten en de sector."

We kijken uit naar het geplande gesprek met onderzoeker en inmiddels ook a.i. directeur Financiën NPO Mark Minkman. Hoewel we betwijfelen of deze dubbelfunctie de onafhankelijkheid van het onderzoek niet in de weg staat, willen we met deze brief alvast aankondigen dat we een mogelijke opheffing van het NPO-fonds niet ter kennisgeving aan zullen nemen en zo nodig verdere stappen zullen ondernemen.

Namens het bestuur van de DDG,

Maarten Treurniet